Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model

Poramin Aungsuchot[1*], Jutaporn Masantiah[2] and Panida Panidvadtana[3]

[1*] Educational Evaluation and Research, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

[2, 3] Department of Evaluation and Research, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

[1]Email: 6612681006@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0004-2148-6174

[2]Email: chuthaphon.star@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-0117-0426

[3]Email: panida.p@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0009-6618-2680

Received 05/02/2026 Revised 21/02/2026 Accepted 28/03/2026

Abstract

Background and Aims: The expansion of social media among youth has led to rapid changes in communication behaviors and information use, particularly among lower secondary school students who are still in the developmental stage of ethical reasoning. This study aims to examine an ethical framework for social media use grounded in Buddhist principles. Specifically, the objectives of the research are: (1) to investigate the ethical framework for social media use based on Buddhist teachings among lower secondary school students, and (2) to develop and validate the psychometric properties of a measurement instrument by applying a graded response model.

Methodology: The research was conducted in two phases: Phase 1 involved studying the ethical framework through interviews with experts and content analysis. Phase 2 involved creating and verifying the quality of the measurement instrument with a sample of 314 students from grades 1-3 of Wat Koh Suwannaram School. Data were analyzed using the mean, standard deviation, and hierarchical scoring model.

Results: The research on ethics in the use of social media according to Buddhist principles for junior high school students can be summarized as follows: (1) Development of a Buddhist ethical framework for the use of social media: From the synthesis of expert opinions, it was found that students mainly use TikTok and Facebook. The main problems are the lack of ethics and the use of inappropriate language. The researchers therefore integrated Buddhist principles with the concept of digital citizenship to create an ethical framework with 3 main components: not violating privacy, using the principle of Yonisomanasikara to consider true and false values; being responsible and behaving well, through thinking before expressing oneself; and not engaging in cyberbullying, emphasizing the development of "mindfulness and awareness" as the core to ensure creative and responsible use of media. (2) Construction and verification of the quality of the measurement tool: The development of a 21-item measurement tool using the Graded Response Model found that the tool was of excellent quality and reliable, with a high overall reliability of 0.935. Most questions had good to very good

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

discrimination power, clearly distinguishing students with different ethical levels. In particular, the questions had the highest accuracy in measuring the group of students with a moderate level of ethics. However, some questions need improvement to align with the objectives, based on expert recommendations.

Conclusion: The ethical measurement framework... Developed by integrating the principles of Yonisomanasikara (a method of thinking about true and false values), Samma Sati (right mindfulness), Samma Samadhi (right concentration), and good digital citizenship, the 21-item ethics measurement tool exhibits good to very good psychological quality. The common slope is greater than 1.00 for all items, the β_1 threshold ranges from -0.16 to -1.46, and the $\beta 2$ ranges from -0.20 to 0.78. It yields a maximum total information value of 38.227 at a capability level of 0.0 and has a high overall reliability of 0.935, indicating that the tool is highly accurate and effective in measuring students with moderate ethical standards.

Keywords: Ethical Framework; Social Media; Graded Response Model (GRM)

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

การสร้างแบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น

ปรมินทร์ อังสุโชติ[1*], จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ[2] และพนิดา พานิชวัฒนะ[3]
[1*]สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
[2,3]ภาควิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การขยายตัวของสื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มเยาวชนส่งผลให้พฤติกรรมการสื่อสารและการใช้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งยังอยู่ในช่วงพัฒนาการด้านการคิดเชิงจริยธรรม งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากรอบจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ (2) สร้างและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดโดยประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น

ระเบียบวิธีการวิจัย: การการวิจัยแบบผสมผสานดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษากรอบจริยธรรมฯ ผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม จำนวน 314 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดฯ และโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น

ผลการวิจัย: (1) ได้กรอบการวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่บูรณาการหลักโยนิโสมนสิการ (วิธีคิดแบบคุณค่าแท้–คุณค่าเทียม) หลักสัมมาสติและสัมมาสมาธิ เข้ากับแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดี ครอบคลุมมิติการไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัว ความรับผิดชอบและการประพฤติดี และการไม่กลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (2) แบบวัดจำนวน 21 ข้อ มีคุณภาพทางจิตมิติอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ข้อคำถามส่วนใหญ่มีอำนาจจำแนกสูง สามารถจำแนกระดับจริยธรรมของผู้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบบวัดให้สารสนเทศสูงสุดในช่วงระดับความสามารถปานกลาง และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.935 สะท้อนถึงความคงเส้นคงวาในการวัด

สรุปผล: แบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสำหรับประเมินนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีระดับจริยธรรมปานกลาง กรอบแนวคิดที่ได้มีลักษณะเชื่อมโยงคุณธรรมเชิงพุทธกับบริบทพลเมืองดิจิทัลไทยอย่างเป็นระบบ อันเป็นจุดเน้นที่แตกต่างจากกรอบจริยธรรมดิจิทัลทั่วไปที่มุ่งเน้นเพียงความปลอดภัยหรือกฎหมาย เครื่องมือนี้จึงสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาโปรแกรมหรือกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา และเป็นแนวทางสำหรับการขยายผลการวิจัยในบริบทที่หลากหลายต่อไป

คำสำคัญ: กรอบจริยธรรม; สื่อสังคมออนไลน์; โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

บทนำ

ในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สื่อสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเยาวชนไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่กำลังพัฒนาอัตลักษณ์และค่านิยมของตนเองรายงานจาก สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2566) พบว่าเยาวชนไทยอายุ 13-15 ปีใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ยวันละ 7-9 ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 จากปี 2564 โดย TikTok Instagram และ Facebook เป็นแอปพลิเคชันยอดนิยม สอดคล้องกับผลสำรวจของ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทยและ (COPAT) (2565) รายงานว่า เด็กไทยส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการพบเห็นสื่อลามกอนาจาร การถูกกลั่นแกล้งออนไลน์ การนัดพบเพื่อนออนไลน์ การถูกละเมิดทางเพศ และการเข้าถึงเนื้อหาผิดกฎหมาย โดยร้อยละ 42 ของเด็กอายุ 9-14 ปี เคยถูกคุกคามทางออนไลน์ แต่มีเพียงร้อยละ 15.00 เท่านั้นที่รายงานเหตุการณ์ให้ผู้ปกครองหรือครูทราบ

การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม เช่น การโพสต์เนื้อหาหยาบคาย ความรุนแรง หรือความเกลียดชัง เป็นปัญหาสำคัญที่ละเมิดสิทธิผู้อื่นและทำลายความสัมพันธ์ในสังคม ซึ่ง ปัทมาภรณ์ สุขสมโสด และ ปฐมพงษ์ พุ่มพฤกษ์ (2564) พบว่าสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อค่านิยมเยาวชน ทั้งการใช้ภาษาผิดเพี้ยน ความฟุ่มเฟือย และการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมเพื่อเรียกร้องความสนใจ นอกจากนี้ งานวิจัยระดับสากลระบุว่าการใช้สื่อออนไลน์มากเกินไปสัมพันธ์กับพัฒนาการทางศีลธรรมที่ต่ำลง ส่งผลให้เยาวชนขาดความรับผิดชอบและไม่เคารพผู้อื่น ในทางกลับกัน การใช้สื่ออย่างมีวิจารณญาณจะช่วยสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงจริยธรรม สอดคล้องกับ (Barrett-Maitland & Lynch, 2020; Mensah & Kyei, 2019; Quimson, 2020; Ralasari & Soemartojo, 2020) สรุปได้ว่าประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่ตัวเทคโนโลยี แต่อยู่ที่ทักษะของผู้ใช้ในการเลือกสื่อสารอย่างมีจริยธรรม

จริยธรรมสากลที่เน้นสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพในการแสดงออกกลับมีข้อจำกัดสำคัญหลายประการ ประการแรกคือการเน้นควบคุมด้วยกฎหมายและบรรทัดฐานภายนอก แต่ไม่ได้สร้างภูมิคุ้มกันภายในให้ผู้ใช้ควบคุมตนเองได้ ประการที่สองคือการเน้นเสรีภาพจนขาดความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่มีต่อผู้อื่น และประการสุดท้ายคือการตัดสินภายหลังการกระทำ ไม่ได้เตรียมผู้ใช้ให้คิดวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจ หลักพุทธธรรม 3 ข้อจึงเข้ามาเติมเต็มช่องว่างเหล่านี้ ได้แก่ โยนิโสมนสิการที่สอนให้คิดอย่างแยบคายก่อนกระทำ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2556; พระอธิการนิรันดร กนฺตสีโล, 2564) กาลามสูตรที่สร้างทักษะรู้เท่าทันสื่อและข่าวปลอม (วริศ ข่ายสุวรรณ และคณะ, 2562; พระกมลรัตน์ อภิปุญฺโญ และ พระวิเชียร อธิปุญฺโญ, 2564) และอิทธิบาท 4 ที่สร้างแรงจูงใจภายในและความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง (พระอดิศักดิ์ วิชิโต และคณะ, 2567) ความแตกต่างสำคัญคือ จริยธรรมสากลพึ่งพาการควบคุมจากภายนอก ในขณะที่หลักพุทธธรรมสร้างการควบคุมตนเองจากภายในผ่านการพัฒนาสติ ปัญญา และจิตสำนึก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในโลกดิจิทัลที่ผู้ใช้ต้องตัดสินใจนับพันครั้งต่อวันโดยไม่มีใครคอยควบคุม การนำหลักธรรมเหล่านี้มาบูรณาการจึงไม่เพียงสร้างภูมิคุ้มกันทางจริยธรรม แต่ยังช่วยให้สังคมออนไลน์มีคุณภาพและสร้างสรรค์มากขึ้น

ปัจจุบันทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (IRT) โดยเฉพาะโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น (Graded Response Model: GRM) ได้รับความนิยมสูงในการพัฒนาเครื่องมือวัดจริยธรรม เนื่องจากมีข้อดีสำคัญหลายประการ คือ (1) เหมาะสำหรับตัวเลือกแบบเรียงลำดับ (Aunė et al., 2024) (2) ไม่จำต้องตั้งสมมติฐานว่าช่วงห่างระหว่างตัวเลือกเท่ากัน จึงสะท้อนความเป็นจริงและประเมินระดับจริยธรรมได้แม่นยำกว่าวิธีดั้งเดิม (Molek-

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

Winiarska & Zięba, 2019) (3) ให้ผลการวิเคราะห์จิตมิติที่ละเอียด ทั้งค่าอำนาจจำแนกและค่าเทรชโฮลด์ของแต่ละตัวเลือก ทำให้ทราบประสิทธิภาพของข้อคำถามในทุกระดับคุณลักษณะ (4) สามารถวิเคราะห์ฟังก์ชันสารสนเทศ (Aunė et al., 2024) เพื่อระบุช่วงความสามารถที่แบบวัดให้ความแม่นยำสูงสุด และ (5) มีความยืดหยุ่นสูงในการประยุกต์ใช้ร่วมกับโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับตัวแปรอื่นได้อย่างครอบคลุม (Lubbe & Schuster, 2018) จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่ายังไม่มีการศึกษาที่ผสานพุทธจริยศาสตร์เข้ากับเทคนิคการวัดขั้นสูงผ่านโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมกับพัฒนาการของวัยต้นมัธยมโดยเฉพาะ งานวิจัยนี้จึงเป็นการเติมเต็มช่องว่างทางองค์ความรู้ทั้งในมิติเนื้อหาและมิติการวัดอย่างเป็นระบบ โดยมิติเนื้อหาได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลสมัยใหม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประเมินและพัฒนาจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องมือวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ากับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยบูรณาการโมเดลการตอบสนองแบบลำดับขั้น (Graded Response Model: GRM) ซึ่งจะทำให้ได้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพทางจิตมิติสูง มีความแม่นยำเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย เครื่องมือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ประเมิน และพัฒนาจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนไทยอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบการวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างแบบวัดและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น

การทบทวนวรรณกรรม

การเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการสื่อสารของเยาวชนก็มีความซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะบนแพลตฟอร์มเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง TikTok และ Facebook ที่มีลักษณะการสื่อสารแบบทันทีและกระตุ้นอารมณ์สูง สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2566) รายงานว่าเยาวชนไทยมีอัตราการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และใช้เวลาเฉลี่ยต่อวันในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย (2565) ที่สะท้อนปัญหาการกลั่นแกล้งทางออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อที่ยังไม่เพียงพอในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา แนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) เสนอว่าผู้เรียนควรมีความรับผิดชอบ เคารพสิทธิผู้อื่น และใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Barrett-Maitland & Lynch, 2020) อย่างไรก็ตาม กรอบจริยธรรมสากลจำนวนมากมุ่งเน้นการกำกับพฤติกรรมภายนอกผ่านกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานทางสังคม ขณะที่พฤติกรรมบนสื่อสังคมออนไลน์มีลักษณะฉับไวและขับเคลื่อนด้วยอารมณ์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการกำกับตนเองภายในควบคู่กันด้วย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2567)

บริบทสังคมไทยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นกรอบคิดที่เหมาะสมต่อการพัฒนาจริยธรรมเชิงกระบวนการ หลักโยนิโสมนสิการเน้นการใคร่ครวญโดยแยบคายและการพิจารณาเหตุปัจจัยอย่างเป็นระบบ ซึ่ง

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

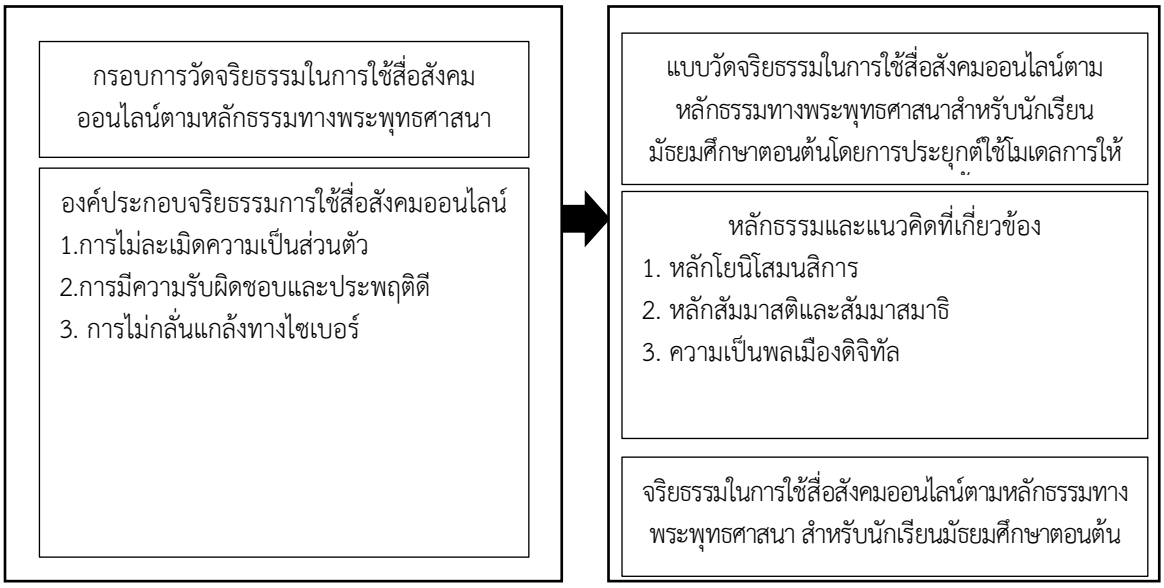
Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

สามารถประยุกต์สู่การคิดแบบคุณค่าแท้–คุณค่าเทียมในการประเมินเนื้อหาดิจิทัล ส่วนหลักสัมมาสติและสัมมาสมาธิในอริยมรรคมีองค์แปดมุ่งพัฒนาความระลึกรู้และความตั้งมั่นของจิต อันเป็นกลไกสำคัญของการกำกับตนเองและการยับยั้งพฤติกรรมตามแรงกระตุ้น (พระพรหมคุณาภรณ์ , 2556) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการกำกับตนเองทางการศึกษา ซึ่งชี้ว่าการควบคุมความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงจริยธรรม

ในด้านการวัดผล การพัฒนาเครื่องมือวิจัยอาศัยกรอบทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item Response Theory: IRT) ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถแฝงกับความน่าจะเป็นในการตอบข้อคำถาม (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2563) สำหรับข้อมูลแบบลำดับขั้น โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น (Graded Response Model: GRM) มีความเหมาะสม เนื่องจากสามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ความชันและค่าเทรชโฮลด์ของแต่ละข้อคำถามได้อย่างละเอียด ช่วยประเมินคุณภาพข้อสอบเชิงจิตมิติได้อย่างแม่นยำ

จากการสังเคราะห์วรรณกรรมดังกล่าว กรอบแนวคิดของการวิจัยจึงประกอบด้วยสามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ โยนิโสมนสิการและการคิดแบบคุณค่าแท้–คุณค่าเทียม, สัมมาสติและสัมมาสมาธิในฐานะกลไกกำกับตนเอง, และความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีในฐานะบริบทพฤติกรรมภายนอก องค์ประกอบทั้งสามเชื่อมโยงกันเป็นโครงสร้างจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นฐานแนวคิดในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดในงานวิจัยนี้อย่างมีเหตุผลรองรับทางทฤษฎี

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษากรอบการวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และสร้างแบบ

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

วัดพร้อมตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติด้วยโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อนำผลมาพัฒนาเครื่องมือวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมี กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูพระสอนศีลธรรม 3 ท่าน และครูที่สอนรายวิชาสังคมศึกษา 7 ท่าน รวมทั้งสิ้น 10 ท่าน ซึ่งผ่านการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่มีประสบการณ์และวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือ ที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและคำถามปลายเปิด 12 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยการทำหนังสือขออนุญาต ติดต่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และนัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกในสถานที่ที่เหมาะสม และ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย (Inductive Content Analysis) ผ่านกระบวนการเตรียมข้อมูล การลงรหัสข้อมูล การจัดหมวดหมู่ และการหาแก่นเรื่อง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบจริยธรรมที่ต้องการศึกษา

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เพื่อตรวจสอบยืนยันข้อค้นพบและวิเคราะห์คุณสมบัติทางสถิติให้เครื่องมือมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 314 คน การกำหนดขนาดประชากรอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item Response Theory: IRT) โดยอ้างอิงงานวิจัยของ Svetina Valdivia and Dai (2024) ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 250 คนขึ้นไปมีความเพียงพอในการประมาณค่าพารามิเตอร์ โดยเฉพาะค่าอำนาจจำแนก ดังนั้น ประชากร 314 คนในการวิจัยนี้จึงมีขนาดเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองการตอบสนองแบบลำดับขั้น เครื่องมือที่ใช้คือแบบวัดจริยธรรมฯ ที่พัฒนาจากผลการวิจัยระยะที่ 1 เป็นมาตรประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียง 30 คน พบค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20-0.58 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับที่ 0.75 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการผ่านแพลตฟอร์ม Google Forms โดยมีการขออนุญาตต้นสังกัดและประสานงานกับทางโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติโดยประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น (Graded Response Model: GRM) ประกอบด้วยการวิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ความชัน (อำนาจจำแนก) ค่าพารามิเตอร์เทรชโฮลด์ ฟังก์ชันสารสนเทศของข้อสอบและแบบวัด รวมถึงการหาความเที่ยงแบบ Marginal Reliability

ผลการวิจัย

1. กรอบจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กรอบจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน พบประเด็นสำคัญ 6 ด้าน ประกอบด้วย สื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุดคือติ๊กต็อกและเฟซบุ๊ก ด้านปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์พบเรื่องการขาดจริยธรรมในการใช้งานและการใช้ภาษาไม่เหมาะสมเป็นประเด็นหลัก ด้านการไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวเมื่อประยุกต์ใช้หลักโยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบคุณค่าแท้คุณค่าเทียมเน้นเรื่องการประเมินผลกระทบและการตระหนักถึงจุดประสงค์การใช้งาน ด้านการมีความรับผิดชอบและประพฤติดีให้ความสำคัญกับการไตร่ตรองก่อนการแสดงออก ด้านการไม่กลั่นแกล้งทางไซเบอร์เน้นเรื่องการไม่ก่อกวนคุกคามผู้อื่น และด้านหลักธรรมหรือแนวคิด

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

อื่นๆ พบว่าการพัฒนาสติและสติสัมปชัญญะเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน จากการสังเคราะห์องค์ประกอบจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจึงสามารถพัฒนากรอบโดยบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ากับแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีโดยมี 3 ประการสำคัญ เป็นรากฐานในการวัด ประกอบด้วย หลักโยนิโสมนสิการกับวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม หลักสัมมาสติและสัมมาสมาธิ และความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีเหล่านี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างกรอบการวัดมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัว (Respect for Privacy) 2) การมีความรับผิดชอบและประพฤติดี (Responsibility and Ethical Conduct) และ 3) การไม่กลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Avoiding Cyberbullying) เพื่อให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. การสร้างแบบวัดและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น พบว่า จากการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 21 ข้อ ดังตารางที่ 1 พบว่าโดยภาพรวมแบบสอบถามมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาผ่านค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ พบว่า คำถามส่วนใหญ่มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ในระดับต่ำ คือ 0.00 ถึง 0.33 จำนวน 7 ข้อ ข้อ 4, 8, 12, 14, 17, 18 และ 21 ซึ่ง ข้อคำถามเหล่านี้อาจยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดเท่าที่ควร ได้รับการปรับปรุงถ้อยคำให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ก่อนนำไปทดลองใช้ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม พบว่า ข้อคำถามที่มีค่ามากกว่า 0.2 ขึ้นไปมีจำนวน 17 ข้อ ข้อคำถามที่มีคุณภาพดีและมีความสัมพันธ์สูงกับคะแนนรวม ที่มีค่า 0.20 ถึง 0.58 ซึ่งข้อคำถามเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าสามารถวัดคุณลักษณะที่ต้องการได้สอดคล้องกับแบบวัดโดยรวม และข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13 14 19 และ 20 ซึ่งค่าที่ต่ำมากเหล่านี้บ่งชี้ว่าข้อคำถามดังกล่าวอาจไม่ได้วัดในสิ่งเดียวกันกับข้อคำถามอื่นๆ ในแบบวัด และอาจไม่มีส่วนช่วยในการวัดคุณลักษณะที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามที่มีปัญหาจากผลการวิเคราะห์ข้างต้น เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยง พบว่า โดยภาพรวมแบบวัดมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยเฉพาะด้านความเที่ยง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.750

ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดโดยประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น Graded Response Model (GRM) ได้แก่ 1) ค่าความความชันร่วม (a) 2) ค่าเทรชโฮลด์ของแต่ละรายการคำตอบ (βi) 3) ฟังก์ชันสารสนเทศของข้อสอบ 4) ฟังก์ชันสารสนเทศของแบบสอบ (TIF) และ5) ค่าความเที่ยง (Marginal reliability) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า α มากกว่า 1.00 ซึ่งถือเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก โดยพิจารณาจากค่าพารามิเตอร์ความชันร่วม (α) ตามเกณฑ์ (Baker, 2001) ซึ่งข้อคำถามที่มีค่าพารามิเตอร์ความชันร่วมสูงสุด คือข้อ 21 ที่มีค่า α เท่ากับ 3.76 รองลงมาคือ ข้อ 8, ข้อ 13, ข้อ 6 และข้อ 12 ที่มีค่า α อยู่ระหว่าง 3.45 ถึง 3.71 ตามลำดับ ข้อคำถามเหล่านี้สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีระดับจริยธรรมสูงและต่ำได้อย่างชัดเจนมาก ส่วนข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำที่สุด คือข้อ 1 และข้อ 2 ที่มีค่าอยู่ที่ 1.44 และ 1.45 ตามลำดับ แต่ค่าดังกล่าวยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้และสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้ตอบได้ เมื่อพิจารณาค่าเทรชโฮลด์ (Threshold parameter: β) พบว่า ค่า β_1 ของทุกข้อมีค่าเป็นลบ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง -0.16 ถึง -1.46 ซึ่งบ่งชี้ว่า ผู้ตอบแบบวัดส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามในระดับเริ่มต้นได้ไม่ยากนัก หรืออีกนัยหนึ่งคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถแสดงพฤติกรรมจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับพื้นฐานได้โดยไม่ยากจนเกินไป ในขณะที่ค่า β_2 มีค่าทั้งเป็นบวกและลบ อยู่ในช่วง -0.20 ถึง 0.78 ซึ่งแสดง

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

ว่า การตอบในระดับสูงสุดหรือการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมในระดับสูงมีความยากแตกต่างกันไปในแต่ละข้อคำถาม โดยบางข้อผู้ตอบสามารถทำได้ง่ายกว่าข้ออื่นๆ โดยข้อคำถามทั้ง 21 ข้อมีค่า $\beta_2 > \beta_1$ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น Graded Response Model (GRM) เมื่อพิจารณาค่าฟังก์ชันสารสนเทศข้อสอบ (Item Information Function: IIF) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อคำถามแต่ละข้อให้ข้อมูลหรือความแม่นยำในการวัดมากน้อยเพียงใด พบว่า ข้อ 21 ให้สารสนเทศสูงที่สุดโดยมีค่า IIF เท่ากับ 3.613 ที่ระดับความสามารถ θ = -0.2 รองลงมาคือข้อ 8 ที่มีค่า 3.599 ที่ระดับ θ = -1.0 และข้อ 6 ที่มีค่า 3.205 ที่ระดับ θ = -0.2 โดยค่าฟังก์ชันสารสนเทศข้อสอบของข้อ 21 เป็นดังภาพที่ 7 เมื่อพิจารณาภาพรวมของค่า IIF ทั้งหมดพบว่า ข้อคำถามส่วนใหญ่ให้สารสนเทศมากที่สุดในช่วงระดับความสามารถ θ = -1.0 ถึง 0.0 ซึ่งหมายความว่าข้อคำถามส่วนใหญ่มีความแม่นยำในการวัดนักเรียนที่มีระดับจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าสารสนเทศของแบบวัด (Test Information Function: TIF) พบว่า แบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 21 ข้อ ให้สารสนเทศสูงสุดที่ความสามารถของผู้ตอบเท่ากับ 0.0 โดยมีค่าสารสนเทศเท่ากับ 38.227 แสดงว่า แบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีความแม่นยำในการประมาณค่าสูงสุด เมื่อนำไปใช้กับผู้ตอบที่มีจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับปานกลาง โดยโค้ง (TIF) และ ค่า Standard Error (SE) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยง (Marginal reliability) จากแบบวัดทั้ง 21 ข้อ พบว่า แบบวัดมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับสูงมากอยู่ที่ 0.935 ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้มาก แสดงให้เห็นว่า แบบวัดนี้มีความน่าเชื่อถือและสามารถวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนได้อย่างสม่ำเสมอและมีเสถียรภาพ ผู้ใช้แบบวัดสามารถมั่นใจได้ว่าผลการวัดที่ได้จะมีความแม่นยำและเชื่อถือได้ตามวัตถุประสงค์ของการวัดเท่าที่ควร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยระยะที่1 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษากรอบการวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการพัฒนากรอบการวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกครูพระสอนศีลธรรมและครูผู้สอนสังคมศึกษาจำนวน 10 ท่าน ซึ่งผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาได้สะท้อนให้เห็นถึงมิติสำคัญทั้งทางด้านพฤติกรรมและคุณธรรมของเยาวชนในยุคดิจิทัล โดยผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) การไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัว (2) การมีความรับผิดชอบและการประพฤติดี และ (3) การไม่กลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ทั้ง 3 องค์ประกอบข้างต้นมีความเชื่อมโยงกันอย่างแนบแน่นผ่านแนวคิดพื้นฐานของพระพุทธศาสนาที่ พระพรหมคุณาภรณ์ (2556) ได้นำเสนอ โดยหลักโยนิโสมนสิการทำหน้าที่เป็นรากฐานของการคิดอย่างมีเหตุผล การแยกแยะระหว่างสิ่งที่ถูกและผิด ระหว่างคุณค่าแท้และคุณค่าเทียม ส่วนหลักสัมมาสติและสัมมาสมาธิทำหน้าที่เป็นกลไกในการควบคุมและกำกับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหลักจริยธรรม และเมื่อนำหลักธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในบริบทของโลกดิจิทัล ก็จะนำไปสู่ความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดี ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับเยาวชนในยุคปัจจุบัน และผู้วิจัยได้วางแผนการสร้างแบบวัดให้มีความสอดคล้องตามองค์ประกอบของแบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และดำเนินการ สร้างข้อคำถามตามนิยามและองค์ประกอบได้ครอบคลุม รวมถึงภายหลังจากการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยภายหลังจากการปรับปรุง มีการนำไปทดลองใช้ พบว่า ข้อคำถามในแบบวัดทั้ง 21 ข้อ และ มีคุณภาพทุกข้อ เนื่องจากข้อคำถามมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ จึงส่งผลให้ไม่เกิดความซับซ้อนในขณะที่จัดชุดแบบวัด และสามารถวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้อย่างครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล ติรกานันท์ (2557) ที่กล่าวว่า เครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่นักวิจัยต้องการ ซึ่งต้องมีการกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อลดความคลาดเคลื่อนให้มากที่สุดโดยเริ่มจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดนิยามเชิงทฤษฎี นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อเป็นแนวทาง และสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งส่งผลให้แบบวัดมีความตรงและความเที่ยงที่ผ่านเกณฑ์ จากผลการวิจัยในระยะที่ 2 ที่เป็นการสร้างแบบวัดและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาด้วยโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น (Graded Response Model: GRM) พบว่า

1) เมื่อพิจารณาค่าพารามิเตอร์ความชันร่วม (Slope Parameter: α) เมื่อพิจารณาจำนวนข้อคำถามที่มีค่าพารามิเตอร์ความชันร่วมต่ำ α ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ไม่มีข้อคำถามใดที่มีค่า α ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับได้ กล่าวคือ ข้อคำถามทั้ง 21 ข้อมีค่า α มากกว่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาค่าความชันร่วม ของ Baker (2001) จัดอยู่ในระดับดีทั้งหมด ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แบบวัดฉบับนี้ไม่มีข้อคำถามที่มีความชันร่วมต่ำ และไม่ปรากฏข้อคำถามที่ควรพิจารณาตัดออกหรือปรับปรุงในแง่ของความสามารถในการจำแนกผู้ตอบที่มีระดับคุณลักษณะแฝงแตกต่างกัน ทั้งนี้ สุวิมล ติรกานันท์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์มักพบการใช้มาตรประเมินค่าในการวัดตัวแปรคุณลักษณะแฝงมากกว่าการใช้มาตรวัดแบบอื่น แต่มักพบความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง โดยเฉพาะจากการใช้ภาษาที่กำกวม ไม่ชัดเจน หรือใช้คำที่กลุ่มเป้าหมายไม่เข้าใจ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อค่าความชันร่วมหรืออำนาจจำแนกของแบบวัด การที่แบบวัดในการศึกษาครั้งนี้มีค่า α สูงในทุกข้อจึงเป็นเครื่องยืนยันว่า ข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นมีความชัดเจนในการใช้ภาษา เหมาะสมกับระดับความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถวัดคุณลักษณะแฝงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากปัญหาด้านภาษา

2) เมื่อพิจารณาค่าเทรชโฮลด์ (Threshold parameter: β) ของแต่ละรายการคำตอบ พบว่า ค่า β_1 ของทุกข้อมีค่าเป็นลบ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง -0.16 ถึง -1.46 ซึ่งบ่งชี้ว่า ผู้ตอบแบบวัดส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามในระดับเริ่มต้นได้ไม่ยากนัก หรืออีกนัยหนึ่งคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถแสดงพฤติกรรมจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับพื้นฐานได้โดยไม่ยากจนเกินไป ในขณะที่ค่า β_2 มีค่าทั้งเป็นบวกและลบ อยู่ในช่วง -0.20 ถึง 0.78 ซึ่งแสดงว่า การตอบในระดับสูงสุดหรือการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมในระดับสูงมีความยากแตกต่างกันไปในแต่ละข้อคำถาม โดยบางข้อผู้ตอบสามารถทำได้ง่ายกว่าข้ออื่นๆ โดยข้อคำถามทั้ง 21 ข้อมีค่า $\beta_2 > \beta_1$ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของโมเดลการให้คะแนนแบบลำดับขั้น Graded Response Model (GRM) ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสี (2563) ที่ได้อธิบายว่า ค่าพารามิเตอร์เทรชโฮลด์ในโมเดล GRM แสดงถึงจุดตัดหรือระดับของคุณลักษณะแฝงที่ผู้ตอบแบบวัดมีโอกาส 50% ในการเลือกตอบในระดับหนึ่งหรือสูงกว่า ซึ่งค่าเทรชโฮลด์ที่เรียงลำดับจากน้อยไปมาก ($\beta_1 < \beta_2$) จะสะท้อนถึงลำดับความยากของพฤติกรรมในแต่ละระดับ โดย

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

ระดับพื้นฐานมีความยากน้อยกว่าระดับสูง และการที่ค่า β_1 เป็นลบทั้งหมดนั้นบ่งชี้ว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มีระดับคุณลักษณะแฝงที่เพียงพอต่อการแสดงพฤติกรรมในระดับเริ่มต้น และความสำคัญของการตรวจสอบความสอดคล้องของค่าพารามิเตอร์กับทฤษฎีและเงื่อนไขของโมเดล เพื่อยืนยันว่าแบบวัดมีคุณภาพและสามารถวัดคุณลักษณะแฝงได้อย่างแม่นยำตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3) เมื่อพิจารณาค่าฟังก์ชันสารสนเทศข้อสอบ (Item Information Function: IIF) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อคำถามแต่ละข้อให้ข้อมูลหรือความแม่นยำในการวัดมากน้อยเพียงใด พบว่า ข้อคำถามมีความสามารถในการให้สารสนเทศแตกต่างกันตามระดับความสามารถของผู้ตอบ (θ) โดยข้อคำถามที่ให้สารสนเทศสูงสุด ได้แก่ ข้อ 21 ซึ่งมีค่า IIF เท่ากับ 3.613 ที่ระดับความสามารถ θ = -0.2 รองลงมาคือ ข้อ 8 ที่มีค่า IIF เท่ากับ 3.599 ที่ระดับ θ = -1.0 และข้อ 6 ที่มีค่า IIF เท่ากับ 3.205 ที่ระดับ θ = -0.2 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าข้อคำถามเหล่านี้มีประสิทธิภาพสูงในการจำแนกและประมาณค่าระดับคุณลักษณะด้านจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในช่วงระดับความสามารถที่ระบุ การที่ข้อ 21 ให้สารสนเทศสูงที่สุด และมีโค้งฟังก์ชันสารสนเทศที่เด่นชัด สามารถอธิบายได้ว่า ข้อคำถามดังกล่าวมีค่าพารามิเตอร์ความชันร่วม (α) อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ข้อคำถามมีความไวต่อความแตกต่างของระดับคุณลักษณะแฝง และสามารถให้ข้อมูลในการประมาณค่าความสามารถของผู้ตอบได้อย่างแม่นยำ สอดคล้องกับแนวคิดของ Baker (2001) ที่ระบุว่า ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกสูงจะให้สารสนเทศมากในช่วงระดับความสามารถที่สอดคล้องกับตำแหน่งของค่าเทรชโฮลด์เมื่อพิจารณาภาพรวมของค่า IIF ของข้อคำถามทั้งหมด พบว่า ข้อคำถามส่วนใหญ่ให้สารสนเทศสูงสุดในช่วงระดับความสามารถ θ = -1.0 ถึง 0.0 ซึ่งตีความได้ว่า แบบวัดฉบับนี้มีความแม่นยำสูงในการวัดนักเรียนที่มีระดับจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ผลดังกล่าวมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากช่วงวัยนี้ยังอยู่ในระยะพัฒนาคุณลักษณะด้านจริยธรรม และมีความแตกต่างของระดับจริยธรรมไม่สูงมากนัก สอดคล้องกับ ปัญจพร เกื้อนุ้ย (2564) ที่รายงานว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษามีทักษะการรู้เท่าทันสื่อและคุณลักษณะด้านจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการสร้างสื่อยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้น การพัฒนาแบบวัดที่มีความแม่นยำในช่วงระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ จึงสอดคล้องกับสภาพจริงของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถจำแนกระดับความสามารถของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) เมื่อพิจารณาค่าสารสนเทศของแบบวัด (Test Information Function: TIF) พบว่า แบบวัดจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 21 ข้อนี้ ให้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ระดับความสามารถ θ = 0.0 โดยมีค่าเท่ากับ 38.227 ซึ่งบ่งชี้ว่า แบบวัดมีความแม่นยำในการประมาณค่าสูงสุดเมื่อนำไปใช้กับผู้ตอบที่มีจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์นี้สะท้อนให้เห็นว่าแบบวัดมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งโดยทั่วไปมักมีพัฒนาการด้านจริยธรรมและจิตสำนึกในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับกำลังพัฒนา การที่แบบวัดให้ค่า TIF สูงที่ θ = 0.0 จึงตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการคัดกรอง ประเมิน และระบุนักเรียนที่ต้องการการพัฒนาทักษะและจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่า TIF และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) พบว่า มีความสัมพันธ์ผกผันกัน กล่าวคือในช่วงที่ค่า TIF สูง ค่า SE จะมีค่าต่ำ ซึ่งหมายความว่า

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e298102

ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าความสามารถของผู้ตอบมีน้อย และแบบวัดสามารถให้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือและแม่นยำมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระดับความสามารถ θ = -1.0 ถึง 1.0 ซึ่งเป็นช่วงที่ครอบคลุมนักเรียนส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของแบบวัดที่สามารถให้การประมาณค่าที่มีความแม่นยำสูงสำหรับกลุ่มเป้าหมายหลัก เมื่อพิจารณาค่า TIF ในช่วงระดับความสามารถที่ต่ำมาก (θ < -2.0) และสูงมาก (θ > 2.0) พบว่า ค่าสารสนเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และค่า SE มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่าแบบวัดมีข้อจำกัดในการวัดนักเรียนที่มีระดับจริยธรรมต่ำมากหรือสูงมาก ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2563) ที่ได้อธิบายว่า ค่าสารสนเทศมีความสัมพันธ์ผกผันกับความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า ดังนั้นหากค่าสารสนเทศของแบบสอบมีค่าสูงในช่วงใด ก็จะมีความถูกต้องแม่นยำสูงในการประมาณค่าความสามารถของผู้ตอบในช่วงนั้น โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าต่ำ

5) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยง (Marginal Reliability) จากแบบวัดทั้ง 21 ข้อ พบว่า แบบวัดมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับสูงมากอยู่ที่ 0.935 แสดงให้เห็นว่า แบบวัดนี้มีความคงเส้นคงวาและสามารถวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ และเชื่อถือได้ตามวัตถุประสงค์ของการวัด สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ที่ได้อธิบายว่า ความยาวของแบบสอบมีผลต่อทั้งความแปรปรวนของคะแนนจริงและความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนสุ่ม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างคะแนนจากแบบสอบที่ประกอบด้วยข้อสอบ 10 ข้อกับ 50 ข้อที่มุ่งวัดเนื้อหาเดียวกัน ย่อมให้คะแนนสอบที่แตกต่างกันได้ การเพิ่มความยาวของแบบสอบจะช่วยเพิ่มความแปรปรวนของคะแนนจริงในอัตราที่รวดเร็วกว่าการเพิ่มความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อนสุ่ม ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงสูงขึ้น โดยทั่วไปจึงให้ความน่าเชื่อถือกับคะแนนจากแบบสอบที่มีความยาวมากกว่าคะแนนจากแบบสอบที่สั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอน

1. การใช้ข้อคำถามเป็นตัวบ่งชี้เชิงวินิจฉัย ข้อคำถามที่ให้ค่าสารสนเทศสูงสุดสามารถใช้เป็น "ตัวชี้วัดวิกฤต" ในการประเมินพฤติกรรมผู้เรียน หากนักเรียนได้คะแนนต่ำ แสดงถึงความบกพร่องในมิติหลัก เช่น การขาดสติยั้งคิดก่อนเผยแพร่ข้อมูล หรือการไม่สามารถแยกแยะคุณค่าแท้-เทียมของเนื้อหา ครูควรจัดกิจกรรมสะท้อนคิดและสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกการตัดสินใจเชิงจริยธรรมโดยตรง

2. การพัฒนาพฤติกรรมระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่า β_2 สูงสะท้อนพฤติกรรมขั้นก้าวหน้า เช่น การควบคุมอารมณ์เมื่อถูกยั่วยุ หรือการยับยั้งการแชร์ข้อมูลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ ควรจัดกิจกรรมฝึกสติควบคู่การวิเคราะห์กรณีศึกษาจากแพลตฟอร์มจริง เพื่อพัฒนาสัมมาสติและสัมมาสมาธิอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การขยายกลุ่มตัวอย่าง ควรทดสอบเครื่องมือกับโรงเรียนหลายภูมิภาคและบริบทเศรษฐสังคมที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ้างอิงทั่วไปและตรวจสอบความคงเส้นคงวาของพารามิเตอร์โมเดล

2. การวิเคราะห์ DIF ควรตรวจสอบความไม่ลำเอียงของข้อสอบระหว่างเพศ ระดับชั้น และสถานะทางเศรษฐสังคม เพื่อยืนยันความเป็นธรรมและยกระดับมาตรฐานทางจิตมิติให้สอดคล้องเกณฑ์สากล

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102;
DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

3. ควรมีการวิจัยเพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) หรือระดับคะแนนที่ชัดเจนสำหรับการแปลผลจริยธรรม เพื่อใช้ในการวินิจฉัยและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

ปัญจพร เกื้อนุ้ย. (2564). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนช้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 4*(2), 190–211.

ปัทมาภรณ์ สุขสมโสด, & ปฐมพงษ์ พุ่มพฤกษ์. (2564). ผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมวัยรุ่นในพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา, 13*(1), 119–123.

พระกมลรัตน์ อภิปุญฺโญ (ต่ายลีลาศ), & พระวิเชียร อธิปุญฺโญ (แสนศรี). (2564). การเข้าถึงสื่อออนไลน์ด้วยพุทธธรรม. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์, 26*(2), 230–238.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2556). *โยนิโสมนสิการ: วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. ปัญญาประดิษฐาน.

พระอดิศักดิ์ วิชิโต, พระณัฐพล ชยวุฒฺโฒ (วิชิตศิริ), & พระครูบวรชัยวัฒน์. (2567). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาเยาวชนในด้านการศึกษายุคดิจิทัล. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 11*(1), 150–159.

พระอธิการนิรันดร กนฺตสีโล. (2564). แนวทางการใช้หลักโยนิโสมนสิการเพื่อลดปัญหาการเสพสื่อเทคโนโลยีในสังคมไทย [วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย].

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย. (2565). *แนวทางการคุ้มครองเด็กบนโลกออนไลน์*. https://inetfoundation.or.th/media/

วริศ ข่ายสุวรรณ, พระมหาศิวกร ปญฺญาวชิโร, และ กิตติศักดิ์ ชายป่า. (2562). กาลามสูตร: หลักความเชื่อในยุคดิจิทัล. *วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ, 4*(2), 178–194. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jsbs/article/view/243273

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม* (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2563). *ทฤษฎีการทดสอบแนวใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2567). *แนวทางจริยธรรมดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐและประชาชน*. https://www.ocsc.go.th

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA). (2566). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2566*. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. https://doi.org/10.35527/etda.2023.01

สุวิมล ติระกานันท์. (2557). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Auné, S. E., Abal, F. J. P., & Attorresi, H. F. (2024). Application of the graded response model to a scale of empathic behavior. *International Journal of Psychological Research, 12*(1), 49–56.

Baker, F. B. (2001). *The basics of item response theory*. ERIC Clearinghouse on Assessment and Evaluation.

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102

Barrett-Maitland, N., & Lynch, J. (2020). Social media, ethics and the privacy paradox. In C. Kalloniatis & C. Travieso-Gonzalez (Eds.), *Security and privacy from a legal, ethical, and technical perspective*. IntechOpen. https://doi.org/10.5772/intechopen.90906

Lubbe, D., & Schuster, C. (2018). A graded response model framework for questionnaires with uniform response formats. *Applied Psychological Measurement, 43*(4), 290–302.

Mensah, E., & Kyei, S. (2019). *Social media use and moral development of students: A cross-sectional survey. International Journal of Innovative Research and Development, 8*(11). https://doi.org/10.24940/ijird/2019/v8/i11/NOV19025

Molek-Winiarska, D., & Zięba, A. (2019). The use of the graded response model (GRM) in the process of the assessment of the psychological content of work among employees. *Argumenta Oeconomica, 1*(42), 295–305.

Quimson, L. O., Jr. (2020). #LIKEORUNLIKE: A descriptive study on the effects of social media on the moral development of the young people. *International Journal of Research Studies in Education, 9*(7), 45–54.

Ralasari, I., & Soemartojo, S. M. (2020). Relationships pattern of social media addiction level to morality level, apathetic level and academic score. *Journal of Physics: Conference Series, 1442*, 012033. https://doi.org/10.1088/1742-6596/1442/1/012033

Svetina Valdivia, D., & Dai, S. (2024). Number of response categories and sample size requirements in polytomous IRT models. *The Journal of Experimental Education, 92*(1), 154–185.

Citation: Aungsuchot, P., Masantiah, J., & Panidvadtana, P. (2026). The Development of An Ethical Measurement Instrument for Social Media Usage Based on Buddhist Principles Among Lower Secondary School Students: Application of The Graded Response Model. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e298102; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e298102